

KAMRATBLADET

VÄSTGÖTA FLYGFLOTTILJS KAMRATFÖRENING
Nr 2 år 2018 (nr 49 sedan första utgivningen 1994)

Ordföranden har ordet

Som framgår av årsmötesreferatet har föreningen tackat av vår mångåriga ordförande Karl-Axel "Acke" Andersson.

Vi är honom stort tack skyldig för de fina insatser han gjort under alla dessa år och jag som personlig vän vill särskilt framhålla de många fina stunder vi har haft tillsammans. Vi önskar lycka till på den fortsatta färden genom livet och kan lyckligtvis även i fortsättningen få ta del av hans visdom eftersom han även nu utgör en del av styrelsen.

Jag som efterträtt Acke som ordförande heter som sagt Claes G Bjärle och har fungerat som föreningens sekreterare med mera också under många år. Jag kom till F 6 som efterträdare till Acke som stabschef våren 1991. Innan dess hade en mångårig tjänstgöring vid högre staber bakom mig så förbandstjänst var en välkommen förändring. Våren 1993 (då F 6 i princip var under avveckling) fick jag av flottiljchefen Sten Öhlander veta att han hade bestämt sig för att lämna sin tjänst i FV och att han hade föreslagit CFV (Lars-Erik Englund) att jag skulle efterträda honom som F 6 siste flottiljchef. Så blev också fallet.

Efter ett fantastiskt arbete av flottiljens personal kunde så avvecklingsceremonin genomföras den 30 juni 1994 och därmed avslutades en fin tid på Västgöta Flygflottilj. Själv avslutade jag min tid i FV 1997. Jag var då stabschef på F17 Kallinge.

Som nyvald ordförande vill jag verka för att föreningen fortsatt kommer att vara en aktiv kamratförening. Det som ligger närmast i tiden av större vikt är att skapa en minnesrik och värdig ceremoni den 30 juni 2019 då F 6 skulle fyllt 80 år samtidigt som det är precis 25 år sedan vi den där junidagen 1994 avvecklade flottiljen. F 7 som traditionsvårdande förband är helt inne på samma tankegångar. Jag hoppas sålunda att vi kan se fram emot denna dag med tillförsikt.

Så lämnar jag ordet till vår avgående ordförande.

Vid ett extra årsmöte i maj 2007 valdes jag till ordförande. Valet berodde på att ordinarie ordföranden Thord Brandelid hade drabbats av en svår sjukdom. Jag tog beslutet att vara ordförande i ett år eftersom vi trodde att Thord skulle kunna återkomma. Tyvärr blev det inte så. Jag har nu varit ordförande i elva år. Med ålderns rätt har jag beslutat att avgå. Jag vill framhålla att vara ordförande i F 6 Kamratförening är både roligt och lätt. Det beror naturligtvis på de positiva styrelsemedlemmarna och det goda samarbete som har präglat vårt arbete. Jag tror också att alla medlemmar som vi träffar under våra arrangemang känner en gemenskap med oss.

Så till sist vill jag tacka för allt stöd jag erhållit under min tid som ordförande och önskar vår nye ordförande Claes Bjärle välkommen med förhoppningen att föreningen skall fortleva i många år.

K-A Andersson

Medlemstidning för Västgöta Flygflottiljs Kamratförening
Box 402, 546 18 Karlsborg
Plusgiro: 4916929-5
Redaktör: Claes G Bjärle

Omslagsbilden visar A32:an vid vakten på f.d. Kungl.Västgöta Flygflottilj

Berättelser från förr

Kamratbladet har under de år som gått ofta publicerat berättelser eller kanske t.o.m. skrönor om färgstarka personligheter på F 6. Få av dessa publiceringar innefattar värnpliktigas upplevelser av sin tid på flottiljen.

Med början i detta nummer skall vi försöka ändra på detta tillstånd.

Nedan följer en redogörelse av vpl 821 Joakim Weimer omg. 861 som gjorde sin värnplikt 1986.

Jag blev 1983 uttagen till flygplan/vapenmekaniker på fpl 37 "Viggen" efter en tvådagarsmönstring på Säve utanför Göteborg.

Som ung grabb på 80-talet hade jag enbart betraktat flygvapnet från marken där man från och till kunde se konturerna av Lansen, Draken och Viggen som passerade på himlavalvet. Det var på den tiden då flygvapnet var närvarande i vardagen. Mer än så visste man egentligen inte om flygvapnet på den tiden, visserligen hade far legat på F 7 år 1954, men han liksom de flesta värnpliktiga såg detta som en parantes i tillvaron.

I januari 1986 ryckte jag in på F 6 (*en kall vinter med mycket snö minns jag*) och de första tre månaderna var det soldatskolan som gällde vilket var en brutal skillnad mot det idylliska liv man hittills levt i. Så här i efterhand var det ett helt nödvändigt, slutgiltigt steg i uppfostran!

Jag brukar själv säga att jag enbart varit gäst på F 6 under året 1986 samt september 1990 (kfö) på Hasslösa (HAS) vilket på inte något vis kan jämföras med alla de officerare och anställda som tjänstgjorde i vårt försvar under många år på flottiljen.

På soldatskolan fick man fler och fler kamrater med tiden och våra befäl hade vi stor respekt för, vi blev också allt eftersom mer och mer en duglig grupp som genomförde olika aktiviteter ihop under olika omständigheter i fält.

Slutligen efter tremilamarschen, det så kallade soldatprovet, så skulle vi avsluta soldatskolan och föras över till kompanierna där jag hamnade på första stationskompaniet med dåvarande kaptenen Stig-Bertil Johansson som min nya chef.

Nu vidtog tekniska skolan där vi fick träning och drillades på Viggensystemet som för oss var ett monster som man med skräckblandad förtjusning närmade sig. Vem kunde i detta inledande skede tro att vi bara några månader senare kunde ta emot, klargöra och hänga ny last på ca.10 minuter ute i skogen?

Detta berodde inte primärt på oss utan på de skickliga instruktörer och lärare vi hade på F 6. Sedan så här i efterhand kan man reflektera över vilket hedersuppdrag staten (försvarsmakten) överlät till oss smågrabbar – misstänker dock att mönstringen sållade ut men ändå.

Eldprovet kom efter tekniska skolan – vi skulle för första gången få vara på "plattan" och träffa piloterna dvs. kungarna på flottiljen. Dem betraktade vi som någon form av övermänniskor men genom att hela tiden fokusera på uppgiften och hålla säkerheten så kändes det bättre och bättre för varje klargöring man fick vara med om. Att exempelvis klargöra och sända iväg en fulladdad AJ37:a och sedan få tillbaka flygplanet tömt med en leende pilot slöt en cirkel – ett bra arbete hade utförts totalt sett. Det var ett finurligt upplägg där omgångarna hjälpte varandra – men en dag var man äldst bland de värnpliktiga på "plattan". Uppgiften blev att varva upp de "gröna" som man själv nyligen varit. Man var på topp i sin funktion precis innan muck men tiden var uträknad och nya tog hela tiden över och allt rullade på i ett till synes evigt flöde.

Jag var parallellt även kompaniassistent from april 1986 för första stationskompaniet och satte där bl.a. vaktlistorna och här var det ibland livligt på luckan, minst sagt, när dessa listor publicerades.

Jag fick även förtroendet att medverka i Visby sommaren 1986 på incidentberedskap vilket var mycket lärorikt och givande. Det var mycket som hände under dessa veckor och spänningen var stor – när kommer nästa larm? På den tiden gällde skarp ammunition i akankapslarna. Jag skall också tillägga att vi hade en hel del fritid i Visby och vi hann med att frottera oss duktigt med sommarturisterna...

I slutet av värnplikten fick jag frågan av dåvarande kaptenen Stig-Bertil Johansson om att komplettera min utbildning så att jag skulle kunna fungera som klargöringsledarbiträde i något som kallades kc. Jag tyckte det lät intressant så jag tackade ja till detta utan att ha en aning om vad som väntade.

I kc-miljön kunde man följa och leda hela krigsbasen från en bunker i realtid . Ytterligare ett förtroende från F 6 som gavs en värnpliktig soldat. Detta blev också min krigsplacering efter grundutbildningen och när jag fyra år efter muck blev inkallad igen till kfö så blev jag förvånad över hur snabbt man kom in i uppgiften vilket i mångt och mycket berodde på att man hamnade i ett väloljat team. Civila kläder av och M59:an på med en M/45B på ryggen, sedan var det bara att köra...

Omgång 861 med värnpliktiga av kategorierna el, säk, agg, fpl/vapen november 1986 (Joakim tredje man från höger)

Detta är således en berättelse och det finns säkert många fler som väntar på att berättas. Om du som läser detta känner att du har en sådan historia, skriv ner den och sänd in den till F 6 Kamratförening, Box 402 546 18 Karlsborg!

Årsmötet 2018

Som vanligt avhölls 2018 års årsmöte på Kanalhotellet, i år med 29 medlemmar närvarande. Detta årsmöte blev inte riktigt som våra årsmöten brukade gestalta sig. Vår ordförande Karl-Axel "Acke" Andersson hade av åldersskäl avböjt omval. Årsmötet valde enhälligt Claes G Bjärle som ny ordförande fram till nästa årsmöte.

Styrelsens sammansättning ser därför under verksamhetsåret 2018 ut enligt följande:

Ordförande: Claes G Bjärle

Vice ordförande: Anders Kristiansson

Sekreterare: Claes-Uno Ahnell

Kassör: Roine Larsson

Styrelseledamot: Rune Bladh

Ersättare i styrelsen: Karl-Axel Andersson

Efter årsmötesförhandlingarna berättade Anders Kristiansson om "del två" av sitt flygarliv varefter en delikat lunch intogs.

Årsmötet avslutades med den sedvanliga fotograferingen vid A32:an vid vaken på f.d. F 6.

Huvuddelen av deltagarna i årsmötet under vingarna på vår "gate guardian"

Överenskommelse mellan F 7 och Kamratföreningen

Mellan F 7 och F 6 Kamratförening har slutits en överenskommelse innefattande dels ekonomiskt stöd för olika aktiviteter vi genomför men också stöd för verksamheter som är kopplade till F 7 som traditionsvårdande förband.

F 7 har åtagit sig att svara för kamratföreningens kostnader upp till ett beräknat belopp på 13500 kr/årligen t.ex. busskostnader vid resor till mål med militär anknytning, kostnader för tidningen m.m.

F7 har också åtagit sig att bjuda in föreningen till anhögrträffar, chefsgenomgångar och andra arrangemang som F7 ansvarar för.

Kamratföreningen å sin sida har bl.a. åtagit sig svara för visningar av fästningsmuseet, medverka i ceremonier där t.ex. F 6 högtidsdagar firas m.m.

Vi anser att denna överenskommelse kommer att bli till stort gagn för båda parter och den ger oss större ekonomiska möjligheter att genomföra olika verksamheter.

Guidningar på fästningsmuseet

Vi har genomfört en guidning vid flygdelen av fästningsmuseet i samband med nationaldagen. Publik tillströmningen var inte överväldigande men det var intressant att konstatera den stora andelen f.d. värnpliktiga eller andra med anknytning till F 6. Nästa guidning äger rum den 22/9 då den s.k. kulturarvsdagen inträffar.

Höstresan 2018

Årets höstresa går till Hallsberg. Nu kanske någon säger sig själv: Hallsberg, inte vidare exotiskt!

Men vi har nu genom Joakim Weimer (se redogörelse under rubriken "Berättelser från förr") som är vice vd i företaget Train Alliance Sweden AB fått möjligheten att besöka en av Europas modernaste anläggningar för underhåll av järnvägsmateriel som ligger i, just det, Hallsberg. Det torde kunna bli en intressant upplevelse. Efter studiebesöket äter vi lunch på hotell Stinsen innan besöket avslutas med en guidad tur i den Bergööska våningen.

Anledningen till detta besök är att dottern i huset Karin Bergöö, själv en duktig konstnär, så småningom gifte sig med Carl Larsson, folkkär som få andra konstnärer. Carl Larsson har dekorerat många väggar i Bergööska våningen innan paret flyttade till ett eget hem. Klart intressant!

Följande gäller för denna resa:

Avresa med buss kl 0900 torsdagen den 13 september 2018 från Öltappen.

Ankomst Hallsberg ca.1030.

Studiebesök Train Alliance ca.1030-1200.

Lunch Hotell Stinsen ca.1215-1330.

Studiebesök Bergööska våningen ca.1330-1430.

Åter Karlsborg ca.1600.

Pris för medlem:50 kronor. För medföljande icke medlem: 150 kronor.

Telefonanmälan till Acek på telefon 0505-124 55 eller Claes på 0503-143 33 senast torsdagen den 6 september.

Välkomna!

Föreningen startar hemsida.

Styrelsen har enhälligt beslutat att föreningen skall etablera en hemsida på nätet. Tanken bakom detta beslut har varit att ge medlemmarna tillgång till snabb information om händelser och aktiviteter som berör föreningen.

Vi hoppas också att kunna delge medlemmarna vår tidning i sin helhet på hemsidan och därigenom drastiskt minska kostnaderna för porto och tryckpapper samt kuvert. Således en vinn/vinn situation för alla parter.

Vi har anlitat ett lokalt företag som åtagit sig att under hösten, i samarbete med kamratföreningen, ta fram ett förslag som vi avser lansera efter årsskiftet. Vi har reserverat domännamnet f6kamrat.se för hemsidan.

Vi ber er att allvarligt fundera på om tidningens publicering på hemsidan är något som ni kan tänka er utnyttja. Vi vore väldigt tacksamma om så många som möjligt utnyttjade denna möjlighet! Föreningens ekonomi skulle stärkas och tillgängliga medel skulle kunna användas för andra ändamål.

Den 12 april 1940

Nedanstående berättelse är författad av generallöjtnant Gösta Odqvist som slutade sin tjänst i Flygvapnet som C E1.

Gösta Odqvist dog 2005 i en ålder av 92 år.

Efter den tyska ockupationen av Danmark och Norge den 9 april 1940 var osäkerheten om

Hitlers avsikter visavi Sverige mycket stor. Förstärkt försvarsberedskap – nästan mobilisering, anbefalldes.

Den 11 april kom oroande underrättelser om ett befarat tyskt anfall från danskt område dagen därpå. F 1 i Västerås beordrades därför att kl 5 på morgonen den 12 april ligga i beredskapsläge över Helsingborg för att kunna ingripa mot den tyska landstigningen.

F 1 var då praktiskt taget det enda svenska militära förband som kunde göra något motstånd. Varken armé- eller marina enheter fanns tillgängliga i Skåne-området. Endast landstormsenheter, motsvarande hemvärnet, fanns på några platser.

På Hässlö kunde en stabsgrupp om tre och en division om nio flygplan, alltså totalt 12 tunga bombflygplan B3 göras beredda. På Trollhättans flygplats fanns också en division om nio flygplan, men det var osäkert om den skulle kunna starta med last eftersom tjällossningen gjort fältytan mycket mjuk. Det var sannerligen ingen imponerande styrka att ingripa med mot rutinerade tyska armé- marin- och flygförband skyddade av jaktflyg och luftvärn. Efter en eventuell insats skulle våra "överlevande" flygplan landa på Karlsborg, laddas, och vara beredda på start för nytt anfall.

Flottiljchefen på F1, överstelöjtnanten Axel Ljungdahl, som personligen ledde företaget hade preliminärt fått löfte om jaktskydd av J9-förband från F8 i Barkarby men dimma, låga moln och på flygplantypen ej färdigutbildade förare förhindrade start. F1 skulle alltså få klara sig utan jaktskydd och i luften få försvara sig mot fientlig jakt med sina tre defensiva åttamillimeters kulsprutor.

Strax efter midnatt startade de 12 flygplanen från Hässlö med full last, 16 50-kilos sprängbomber per flygplan. Fältet var mycket mjukt men flygplanen kunde lätta och kom in i låga moln omedelbart efter starten. Ingen av piloterna hade gjort en så svår start förut men det gick bra för alla. Däremot kunde flygplanen på Trollhättan inte starta med bomblast. De fick i gryningen flyga över till Torslanda som med sin hårdgjorda bana möjliggjorde start med tyngre flygplan.

Klockan fem på morgonen den 12 april låg de 12 B3-orna från Hässlö planenligt över Helsingborg. Inte ett enda fartyg syntes till. Från ett i förväg utsänt flygplan, förare var Nils Personne, som långt senare blev militärbefälhavare i Skövde, meddelades också att inga fartyg fanns längre söderut. Flottiljchefen beslöt dock att förbandet skulle fortsätta söderut längs Öresund för att demonstrera svensk vaksamhet.

En timme senare landade vi på Karlsborgsfältet. Vi var osäkra på hur det skulle gå med flygplanen, som ju hade full bomblast kvar, vid sättningen på det tjälskadade fältet. Det blev djupa spår men allt gick väl. Flygfältet hade, liksom andra flygfält i södra Sverige, blockerats med kärror, allsköns fordon, bockar och annat för att försvåra en eventuell fientlig landsättning. Ett smalt stråk hade öppnats för vår landning.

Luftvärnet stod i högsta beredskap med stridsladdade granater. Enligt högkvartersorder skulle fr.o.m. den 11 april verkanseld avges direkt mot främmande flygplan. Vad vi från F1 inte visste då, men som jag många år senare fick mig berättat av min gode vän O Herstad, då löjtnant och chef för luftvärnskompaniet, var att han var oerhört orolig för att soldaterna skulle öppna eld mot våra Junkers Ju 86. Tyskarna hade ju samma flygplantyp. Dessutom var det så att kompaniet under det just avslutade finsk-ryska vinterkriget legat i trakten av Haparanda och därefter långsamt förflyttats tågledes till Mellansverige för avrustning och hemförlovning. Just när glädjen däröver var som störst kom invasionen i Danmark och Norge och därmed kontraorder. Förbandet grupperades vid Karlsborg och soldaterna var naturligtvis urförbannade. Underrättelserna om vad tyskarna skulle göra var också mycket vaga. Frågan var om luftvärnssoldaterna skulle spana efter våra svenska nationalitetsbeteckningar innan de avgav verkanseld. Vår landning var alltså även av denna anledning inte riskfri men därom visste vi, som sagt, ingenting.

Flottiljchefen på F6, den legendariske John Stenbeck, som var kurskamrat med Axel Ljungdahl, tog emot oss med öppna armar. Jag minns hur han sa´ till Ljungdahl:

”Flottiljen är Din. Gör vad Du vill med den.”

Vi blev utspisade och fick vila några timmar innan vi flög tillbaka till Hässlö.

Det är inte utan att man reflekterar över likheten mellan den tidens försvar och den situation vi idag upplever. Även om situationen nu inte är lika alarmerande är bristen på insatsfärdiga förband likartad. (Red. anmärkning).